

Eliška Jakubičková / Rodina v zahradě

Vítám Vás na výstavě Elišky Jakubičkové. Výstava se jmenuje Rodina v zahradě. Je pojmenována podle několika stejnojmenných obrazů inspirovaných rodinnými fotkami z 30. let.

Obrazy, které Eliška maluje, se vyznačují velkoplošným formátem. Svým rozměrem vymezují půdorys světa v prostoru a čase. Čase, který je záznamem okamžiku dění. Okamžiku, jaký každý z nás určitě čas od času zažívá. Je to okamžik poznání. Okamžik pravdy a podstatný moment smyslu našeho života a existence. Existence, jejíž podstata se vyjeví vždy v těch nejprostších a nejjednodušších chvílích. O samotě nebo v přítomnosti blízkého člověka. V zastavení, kdy čas z nás snímá tíhu vlastního bytí a umožňuje jen krátký a letmý vstup do bezčasovosti, naší vlastní nesmrtelnosti, které nelze dosáhnout. Snad jen velmi intuitivně, a to právě v krátkém okamžiku, pociťovat. Půdorys světa, který Eliška maluje, je pevně ukotven ve světě zdejším, ale dění a drama jejích obrazů zjevuje ukryté tajemství. Tajemství nejen pro nás, ale i pro druhé.

Názvy jejích obrazů Zastavení, Dva, Těsně vedle sebe, Rodina v zahradě, Kytky, Myšlenky to velmi názorně ilustrují. Horizont zobrazeného světa se otevírá směrem dovnitř, do obrazového prostoru. Ale je to obraz světa, jehož prostor se nachází v nás samotných. Jsme to my sami. Jako věm, pocit, případně myšlenka. To, co se jeví v okamžiku. Eliška tyto okamžiky maluje prostě, bez spekulací. Protože to, co je v člověku lidské, je z tohoto rodu. Nesnaží se o nalezení nějaké nové zajímavé formy, její forma a malířská technika jsou tradiční. Expresivní gesta a barevnost, tak jak je v průběhu 20. století definovala moderna. Tato malířská geneze, jakkoliv důležitá, ale není v jejím případě to nejpodstatnější. Podstatné jsou časovost a místo. Jinými slovy zde a nyní. Žádný okamžik se nemůže opakovat. V tom je nová a aktuální.

Je mi proti mysli označovat obrazy Elišky Jakubičkové přívlastkem existenciální, i když si zcela jasně uvědomuji, že existenciální jsou, jakkoliv je toto slovo zprofanováno. Jednoduše i proto, že se jedná o konkrétní zážitky v krátkých okamžicích jejího života. Samotná forma je ale paradoxně tématem nejvlastnější, i když její abeceda a slovíčka spadají do metodologie umění 20. století. Je autorčiným vtělením a otiskem vytvářející strukturu jejích obrazů. Je individuálním vyjádřením lidské spirituality. Eliška maluje své obrazy bez nároku na zadostiučinění, svobodně, ale vlastně nutně. Protože důvodem jejího malování je důvod nejvyšší. Naše vlastní bytí.

Cyklos obrazů Rodina v zahradě, inspirovaný záznamem v jiném médiu, se stává svým časovým posunem zároveň otiskem kolektivní paměti. Rodina je pochopitelně člověku nejbližší, ke komu se lze vztahovat. Přítomnost jiného člověka je vlastním obsahem i pro jiné obrazy např. s názvy Dva nebo Těsně vedle sebe. Přítomnost jiné existence je právě to, co se v autorčiných obrazech stále aktuálně vrací, objektivizuje a zhmotňuje v prostoru i čase. Podobný pocit vyvolávají i obrazy kyttek. Pociť skrytého dialogu jako by šlo o lidské bytosti. Dokonce i obraz s názvem Myšlenka má podobu figurálního torza. Člověk je v Eliščiných obrazech oním středobodem, ke kterému se jednotlivé motivy neustále vztahují. Je páteří a základním kamenem, z něhož pochází a ke kterému se vrací. Je principem vesmírné harmonie a tajemstvím zrodu. Tématem nadčasovým a věčným. A proto stále aktuálním.

Miroslav Pesch / úvodní slovo k výstavě

Kytka, 2008, akryl, plátno, 230 x 190 cm